

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. RUGSĖJO 12 D. NUTARIMO NR. 918 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS RADIACINĖS SAUGOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO**

(toliau – Projektas)

(TAP-18-1734; TAIS NR.: 18-9780(2))

2018-11-02 Nr.NV-2901

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įvertinus Projekto nuostatas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 2 d. nutarimo Nr. 127 „Dėl Numatomų grėsmių nustatymo ir persvarstymo bei informacijos teikimo Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas, pastebėtina, kad tiek Projekte, tiek minėtame Vyriausybės nutarime minimų grėsmių analizės dokumentų turinys yra panašus (abiejuose grėsmių analizės dokumentuose tam tikra informacija iš dalies dubliuosis), tos pačios institucijos teikia informaciją apie grėsmes Radiacinės saugos centrui (toliau – RSC) ar atitinkamai Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai. Atsižvelgiant į tai, bei siekiant mažinti institucijų, dalyvaujančių rengiant grėsmių analizę, administracinę naštą, taupyti žmogiškuosius resursus (pvz. vietoj 2-jų Komisijų galėtų būti viena), mažinti priimamų Vyriausybės nutarimų skaičių, siūlytina įvertinti poreikį (tikslingumą) ateityje pakeisti Radiacinės saugos įstatymą ir Branduolinės energijos įstatymą tam, kad būtų įteisintas pagrindas rengti vieną bendrą grėsmių analizės dokumentą (vietoje šiuo metu nustatytų 2-jų).

2. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Projekto nuostatas grėsmių analizės dokumento projektas bus derinamas su Informacijos apie grėsmes radioaktyviesiems šaltiniams vertinimo komisijos (toliau – Komisija) narius delegavusiomis institucijomis, kurios, vertindamos šį dokumentą, iš esmės atliks Projekto 11 punktu Komisijai pavedamą užduotį (iš esmės dubliuosis Komisijos ir Komisijos narius delegavusių institucijų funkcijos, nebus taupomi žmogiškieji ištekliai, institucijoms didės administracinė našta), siūlytina įvertinti Komisijos poreikį ir tikslingumą.

3. Projekto 3.2 ir 4 punktais yra pavedama (siūloma) per 20 darbo dienų *nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos* deleguoti nuolatinius atstovus į Komisiją. Pažymėtina, kad „šis nutarimas“ tai yra Projektu keičiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimas Nr. 918, kuris įsigaliojo 2018-09-19, taigi institucijos neturės galimybės deleguoti atstovus nustatytu laiku. Todėl minėtų punktų nuostatos neturėtų būti inkorporuojamos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimą Nr. 918, bet turėtų būti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo

„Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ nuostatos.

4. Siūlytina Projekto 3.4 papunkčio atsisakyti, nes Informacijos apie grėsmes radioaktyviesiems šaltiniams teikimo Radiacinės saugos centrui, grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizės atlikimo ir peržiūros tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 14 punkte nustatyta, kad Komisiją ūkiškai ir techniškai aptarnauja RSC.

5. Manytume, kad Projekto 3.3 papunktyje nustatytas pavedimas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui patvirtinti Komisijos darbo reglamentą neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 27 straipsnio 5 dalies nuostatos, kad Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas, todėl siūlome šio pavedimo atsisakyti bei atitinkamai patikslinti Aprašo 8 punktą.

6. Nors Aprašo 8 punkte nustatyta, kad Komisija yra atskaitinga sveikatos apsaugos ministrui, tačiau Projekte nenustatyta kaip, koku būdu ši atskaitomybė yra užtikrinama, nes Komisija savo išvadas ir pasiūlymus teikia RSC, o ne sveikatos apsaugos ministrui.

7. Projekto 3.3 papunktyje, atsižvelgiant į susiklosčiusią praktiką tokio pobūdžio Vyriausybės nutarimuose, siūlytina išbraukti žodžius „bei paskirti Komisijos sekretorių“.

8. Siekiant teisinio aiškumo, manytume, kad būtų tikslinga papildyti Aprašą punktu, nustatančiu, kad jis yra parengtas vadovaujantis Radiacinės saugos įstatymo 24 straipsnio 1 dalimi. Siekiant nuoseklumo, ateityje analogiškais nuostatomis turėtų būti papildyti ir kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimu Nr. 918 patvirtinti dokumentai.

9. Siūlytina tikslinti Aprašo pavadinimą atsižvelgiant į pavedimą Vyriausybei, nustatytą Radiacinės saugos įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje – nustatyti grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizės atlikimo tvarką, t.y. Aprašo pavadinimas turėtų būti Grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizės atlikimo tvarkos aprašas.

10. Aprašo 1 punkte nustatyta, kad Aprašas reglamentuoja informacijos apie grėsmes radioaktyviesiems šaltiniams, *kylančias vykdant veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais* teikimo Radiacinės saugos centrui tvarką. Manome, kad formuluotės „*kylančias vykdant veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais*“ turėtų būti atsisakyta, nes ji neatitinka Radiacinės saugos įstatymo nuostatų: nei 24 straipsnyje, nei 2 straipsnio 19 dalyje, kurioje pateikiamas sąvokos *grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizė* apibrėžimas, nėra kalbama apie grėsmes, kylančias vykdant veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais.

11. Svarstytinas Aprašo 4 punkto reikalingumas (pridėtinė vertė). Manytume, kad šio punkto nuostatos nėra tikslios, kadangi šiame punkte nurodytos institucijos dalyvauja vertinant atitinkamą informaciją ne tik per Komisiją, kaip kad teigiama šiame punkte, bet ir tuo metu, kai su jomis yra derinamas grėsmių analizės dokumento projektas.

12. Aprašo 8 punktą siūlytina papildyti nuostata, kad Komisijos sekretorius nėra Komisijos narys.

13. Pažymėtina, kad visos Komisijos vykdomos funkcijos turi būti susietos su jai nustatoma užduotimi (-is). Nėra aišku kaip Aprašo 12.5 ir 12.6 papunkčiuose nurodytos Komisijos funkcijos susijusios su Komisijos užduotimis, nustatytomis Aprašo 11 punkte. Galbūt minėtų papunkčių nuostatos turėtų atsispindėti ir dokumento turinyje, kuris yra apibrėžtas Aprašo 19 punkte?

Radiacinės saugos įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizė turi būti atliekama siekiant užtikrinti, kad fizinės saugos priemonės būtų proporcingos radioaktyviesiems šaltiniams kylančioms grėsmėms. Svarstyta, ar neturėtų būti patikslintas Aprašo 19 punktas, apibrėžiantis grėsmių analizės dokumento turinį, papildant informacija dėl fizinės saugos priemonių, jų proporcingumo radioaktyviesiems šaltiniams kylančioms grėsmėms įvertinimo.

14. Manytume, kad Aprašo 12.2 papunktyje nustatyta Komisijos funkcija pagal esmę yra ne funkcija, bet Komisijos teisė kreiptis į RSC dėl paklausimų dėl papildomos informacijos inicijavimo.

15. Aprašo 18 punkte turėtų būti nurodyta per kiek laiko RSC parengia grėsmių analizės dokumento projektą ir per kiek laiko parengia naują grėsmių analizės dokumento projektą.

16. Aprašo 18 punkte nustatyta, kad RSC, iš Komisijos narius delegavusių institucijų gavęs naują informaciją apie grėsmes, atlieka grėsmių analizės peržiūrą ir parengia naują grėsmių analizės dokumento projektą. Svarstyta, ar tikslinga nustatyti, kad visais atvejais, atlikus grėsmių analizės peržiūrą, turi būti rengiamas naujas grėsmių analizės dokumento projektas. Galbūt tikslingiau būtų nustatyti, kad rengiamas grėsmių analizės dokumento pakeitimo projektas. Manytume, kad tokia formuluotė – grėsmių analizės dokumento pakeitimo projektas, apims ir visiškai naujo grėsmių analizės dokumento parengimą ir tik tam tikrą šio dokumento nuostatų pakeitimų parengimą.

17. Aprašo 21 ir 22 punktų nuostatos – atlikti tam tikrus veiksmus per n dienų nuo atitinkamo Komisijos posėdžio protokolo pasirašymo – stokoja apibrėžtumo, aiškumo, nes Apraše nenustatyta per kiek dienų po posėdžio turi būti pasirašomas protokolas, siūlytina nustatyti.

18. Apraše turėtų būti nustatyta per kiek dienų Komisijos narius delegavusios institucijos turi pateikti išvadas dėl grėsmių analizės dokumento projekto. Taip pat turėtų būti aprašyta kokie veiksmai atliekami su grėsmių analizės dokumento projektu, kai jis yra patikslinamas Aprašo 22 punkte nustatyta tvarka – ar jis pakartotinai teikiamas Komisijai ar teikiamas derinti Komisijos narius delegavusioms institucijoms?

19. Siūlytina Aprašo 22 punkto 3 sakinyje išbraukti žodį „tokių“.

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeraviienė